

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dvorce okres Bruntál

Olomoucká 336, 793 68 Dvorce

Identifikátor školy: 600 131 823

Termín konání komplexní inspekce: 22. - 25. říjen 2002

Čj.:	141 469/02-11011
Signatura:	kn1cw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Škola, která je zřízena jako organizační složka obce Dvorce (s adresou Náměstí 13, 793 68 Dvorce), sdružuje základní školu s kapacitou 408 žáků, školní družinu s kapacitou 75 žáků a školní jídelnu s kapacitou 330 žáků. V době inspekce nebyla kapacita u žádné ze součástí školy překročena.

Z celkového počtu 256 jsou 153 žáci místní, ostatní dojíždějí ze čtyř okolních obcí.

Ve všech třídách devíti ročníků probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola čj.16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve společenskovední, přírodovědné a výchovné složce vzdělávání vzhledem k uvedeným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve společenskovední, přírodovědné a výchovné složce vzdělávání vzhledem k uvedeným učebním dokumentům
- průběhu vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech zařazených ve výše uvedených složkách vzdělávání
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období kalendářního roku 2001

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka v sedmi třídách 1. stupně a pěti třídách druhého stupně je zajištěna 18 vyučujícími. Z celkové týdenní dotace 167 hodin vyučovaných na 1. stupni je 107 hodin (64 %) vyučováno pedagogy s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Odborná a pedagogická způsobilost (dále OPZ) pedagogů, kteří vyučují jednotlivým předmětům ve sledovaných složkách vzdělávání na 2. stupni školy, je celkem 49 %. Přímou hospitační činností bylo zjištěno, že tato skutečnost nemá negativní dopad na kvalitu výuky.

Ze společenskovední složky vzdělávání proběhly hospitace v předmětech český jazyk (74 % OPZ), vlastivěda (0 % OPZ) a dějepis (100 % OPZ). Předmět vlastivěda vyučuje ve 4. ročníku i obou třídách 5. ročníku učitelka, která si v současné době doplňuje požadovanou OPZ studiem na příslušné vysoké škole.

Z přírodovědné složky vzdělávání byly vybrány předměty matematika (67 % OPZ), prvouka (80 % OPZ), fyzika (100 % OPZ), zeměpis (0 % OPZ) a přírodopis (60 % OPZ).

Z výchovné složky vzdělávání bylo hospitováno v předmětech výtvarná výchova (72 % OPZ), tělesná výchova (50 % OPZ), hudební výchova (25 % OPZ), praktické činnosti (53 % OPZ), občanská výchova (60 % OPZ) a rodinná výchova (20 % OPZ).

Při sestavování úvazků vychází vedení školy z odborné a pedagogické způsobilosti, pedagogické praxe a zkušeností vyučujících, kteří působí na škole.

Ve škole pracuje metodické sdružení učitelů 1. stupně a pět předmětových komisí (dvě samostatné pro český jazyk a cizí jazyky, dvě společné pro přírodovědné předměty a jedna

společná pro výchovy a volitelné předměty). Dle zápisů, z nichž vyplývá úzká spolupráce mezi metodickými orgány, je hlavní náplní jejich práce především rozvržení učebních celků do jednotlivých ročníků, tvorba tematických plánů, volba vhodných učebních metod a forem práce včetně pomoci nekvalifikovaným a začínajícím učitelům (předsedové předmětových komisí také hospitují ve výuce) i sledování výsledků výuky formou analýzy vlastních srovnávacích písemných prací v paralelních třídách. Oficiální testy škola nevyužívá.

Poradním orgánem vedení školy (ředitelka školy a její zástupkyně) je vedle pedagogické rady i výchovná poradkyně (bez odborné kvalifikace výchovných poradců), aktiv třídních učitelů a uvedené metodické orgány. Funkčnost součinnosti poradních orgánů s vedením školy je prokazatelná především z vnitřní písemně zpracované dokumentace. Ta zahrnuje reálné *koncepční záměry* (v oblasti řízení, výchovy a vzdělávání a materiálního zabezpečení) do roku 2005, *celoroční plán práce školy* sestavený v souladu s konceptními záměry a na základě detailních analýz jednotlivých oblastí, *organizaci školy* s uvedením pravidel fungování z hlediska norem, popisu činností, pravomocí a zodpovědností. Četné přílohy (plány výchovného poradenství, pedagogických rad, aktivu třídních učitelů, kontrolní činnosti, školní družiny a Minimální preventivní program - rozpracovaný do všech oblastí sociálně patologických jevů u dětí a mládeže - se zaměřením na systematické působení na žáky formou jednorázových i dlouhodobých akcí) detailně specifikují činnosti v jednotlivých oblastech práce školy. Běžný provoz se řídí řádem školy a provozním řádem pro žáky i zaměstnance. Zde jsou zapracována pravidla působení školy proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance. Stanovená práva žáků vyčleněná v samostatné části vycházejí z dokumentu Úmluva o právech dítěte.

Řízení školy je koncepční, funkční. Dlouhodobě stanovené úkoly jsou projednávány na pedagogických radách (termíny, náplň a zodpovědnost je stanovena v ročním plánu), z nichž jsou pořizovány zápisy s velmi dobrou vypovídací hodnotou. Okamžité úkoly a problémy jsou řešeny operativně s ohledem na míru závažnosti a stanovené kompetence.

Informační systém vnitřní i vnější je funkční, tok informací je průběžný a ucelený. Všichni pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím. Žáci jsou informováni především prostřednictvím třídních učitelů a nástěnek umístěných na hlavních komunikacích školy. Zákonní zástupci žáků jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek a čtyř třídních schůzek během školního roku. Vedení školy sleduje zájem rodičů, pravidelně vyhodnocuje účast na třídních schůzkách a účinně využívá jejich námětů k práci školy.

Prezentace školy na veřejnosti je příkladná. Škola seznamuje veřejnost se svou činností prostřednictvím letáků, organizuje výstavy, pořádá školní akademii, vydává školní časopis.

Vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a s přihlédnutím k možnostem školy jsou personální podmínky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V budově základní školy je umístěno dvanáct tříd devíti ročníků (pro 3., 5. a 9. ročník jsou zřízeny vždy dvě třídy), z nichž jedna slouží i jako odborná pracovna fyziky, chemie a přírodopisu. Pro ostatní sledované předměty nejsou odborné učebny zřízeny. Jedinou samostatnou učebnou je odborná učebna výpočetní techniky vybudovaná v rámci programu MŠMT ČR Internet do škol. Její využití je však dosud nedostatečné, žáci zde mohou pracovat pouze v rámci předmětu praktické činnosti, nikoli v ostatních předmětech či v době mimo vyučování. Kladem organizace výuky je skutečnost, že třída je vždy dělena tak, aby u počítače pracoval jeden žák.

V dalších prostorách budovy je umístěno zázemí vedení školy, sklad učebnic a spotřebního materiálu, v suterénu pak školní dílny, cvičná kuchyně a žákovské šatny. V samostatné budově (s adresou Olomoucká 55) vzdálené od hlavní budovy jen několik metrů je zřízena školní jídelna a umístěny tři oddělení školní družiny.

Ve všech sledovaných předmětech společenskovedního i přírodovědného zaměření měli žáci k dispozici učebnice se schvalovací doložkou MŠMT ČR, pracovní sešity, školní atlasy (pouze zapůjčovány v hodinách). Pro výuku občanské výchovy praktických činností má škola ucelené řady starších učebnic, pro výuku rodinné výchovy učebnice nejsou.

V malé míře je škola vybavena audiovizuální technikou, jejíž využití ve vyučovacím procesu bylo minimální. Jako zastaralé lze označit vybavení učebními pomůckami v předmětech fyzika (pro okruhy elektromagnetické jevy, vlastnosti kapalin a plynů) a částečně chemie (prostory pro experimentální činnosti - chybí digestoře). V těchto předmětech byla využívána společná odborná učebna, která svým vybavením odpovídá spíše výuce fyziky. Pro výuku občanské a rodinné výchovy má škola minimum pomůcek, učitelé většinou využívají vhodnou literaturu. Pro pěstitelství v rámci praktických činností má škola omezené množství náradí. Množství pomůcek pro humanitní předměty, výtvarnou, tělesnou i hudební výchovu odpovídá realizaci učebních osnov.

Pro výuku nejen sledovaných předmětů je využívána i školní knihovna. Fondy obsahují ucelené řady doplňkové četby zejména pro mladší věkovou kategorii, minimální množství samostatných svazků z oblasti beletrie a naučné literatury. Vzhledem k umístění v prostorách chodby nemůže být využita jako učebna.

Většina hospitovaných hodin sledovaných předmětů probíhala v běžných třídách. Ty jsou prostorné s dostatkem světla a potřebným hygienickým zázemím. Nový nebo velmi dobře udržovaný školní nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům (výjimkou jsou pouze individuální případy v některých vyšších ročnících, kdy není přihlédnuto k rozdílům ve fyzické vyspělosti žáků). Pro praktické činnosti je využíván školní pozemek a dobře vybavená žákovská kuchyně, školní dílny nejsou v současné době provozuschopné. Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici dobře vybavenou tělocvičnou a školní hřiště pro míčové hry. Chybí zázemí pro výuku atletiky. Předmět hudební výuka se vyučuje v běžných třídách, popř. ve třídě vybavené piánem. Ty svým uspořádáním a prostorem neodpovídají realizaci pohybových aktivit, které jsou součástí učebních osnov tohoto předmětu.

Interiér školy, zejména společné prostory a třídy nižšího stupně s bohatou květinovou výzdobou a četnými ukázkami žákovských prací, má velmi dobrou estetickou úroveň.

Materiálně-technické podmínky výuky jsou vzhledem k předmětu inspekce a v souvislosti s možnostmi školy hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (V SOUČÁSTI ŠKOLY, STUDIJNÍM OBORU, UČEBNÍM OBORU, SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ)
--

Realizace vzdělávacího programu

Kontrolou dokumentace (aktuální rozvrhy hodin pro jednotlivé ročníky a třídy, učební plány rozpracované pro jednotlivé ročníky dokumentující splnění časové dotace povinných předmětů v rámci celkové školní docházky) bylo zjištěno, že výuka na obou stupních školy probíhá v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Z provedených hospitací

a kontroly předložených časově tematických plánů vyplývá, že probírané učivo odpovídá osnovám vzdělávacího programu.

Vyučující se řídí zpracovanými tematickými plány, které jsou průběžně konzultovány v předmětových komisích a schváleny ředitelkou školy. Vedení školy provádí formou plánovaných hospitací průběžnou kontrolu souladu výuky s osnovami vzdělávacího programu. O kontrole jsou pořizovány zápisy a prováděna analýza. Případné přesuny látky či zpoždění je vedením školy registrováno, následná opatření směřují k tomu, aby daná látka byla probrána a procvičena. Pedagogická dokumentace o naplňování zvoleného vzdělávacího programu je prokazatelně a průběžně vedena. Archivovány jsou rovněž kontrolní prověrky žáků s analýzou jejich výsledků.

Skladba rozvrhu hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům. Předměty jsou začleněny do rozvrhu vyučovacích hodin podle náročnosti, tj. v souladu se zásadami duševní hygieny. Vyučující dbají na správné dodržování hygienických návyků žáky, ve výuce všech ročníků jsou většinou střídány náročnější činnosti s činnostmi odpočinkovými, na 1. stupni jsou pravidelně zařazovány relaxační techniky.

Výchovně-vzdělávací činnost školy je v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Kontrola této činnosti je účinná.

Průběh a výsledky v humanitní složce vzdělávání

Sledovaná složka předmětů byla hodnocena na základě hospitací v předmětech český jazyk, vlastivěda a dějepis. Časová dotace specifických složek českého jazyka je vyučujícími prvního stupně vhodně volena dle potřeby, na druhém stupni je jazykové vyučování dotováno většinou dvěma hodinami, literární výchova a sloh jednou hodinou týdně.

Bezprostřední příprava na vyučovací hodiny se odvíjí od individuálních časově tematických plánů, které jsou důsledně konzultované s vedením školy i metodickými orgány. Tímto je vždy zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými předměty a vyloučena obsahová duplicita. Stanovené výukové cíle v tematických plánech i sledovaných vyučovacích hodinách odpovídají standardu vzdělávání. Všichni vyučující jsou řádně informováni o žácích se specifickými poruchami učení. Velmi dobrá úroveň práce s těmito žáky byla zaznamenána ve všech hospitovaných hodinách a průkazná z žakovské dokumentace i dokumentace učitelů provádějících reedukační péči.

Vyučující převážně řídili výuku jasnými a srozumitelnými pokyny, respektovali individuální zvláštnosti žáků. Promyšlená příprava jednotlivých hodin byla zřejmá ze vždy jasně vymezeného cíle, obsahu a účelné struktury. Metody a formy práce byly většinou voleny tak, aby zajistily optimální motivaci a aktivizaci žáků.

V mluvnické složce českého jazyka byl kladen důraz na procvičování a upevňování získaných vědomostí a dovedností z předešlých hodin, čemuž odpovídaly vhodně zvolené metody a formy práce (skupinová a samostatná práce) i prostředky k dosažení stanoveného cíle (práce s učebnicemi, pracovními listy ap.). V literární výchově získávali žáci poznatky z konkrétních příkladů (práce s texty zvolenými učitelem i žáky doplněná výkladem vyučujících), v nižších ročnících byl kladen důraz na techniku čtení, porozumění textu a na souvislé vyjádření vlastních myšlenek.

Ve výuce vlastivědy i dějepisu bylo využito rozmanitých metod a forem práce, skupinová výuka převažovala nad frontálním způsobem. Učitelky vycházely z vlastních znalostí a zkušeností žáků, vedly žáky k samostatnému vyhledávání informací v textu, orientovat se na mapkách v učebnicích, atlasech i nástěnných mapách. Ve vyšších ročnících byly využívány dobové dokumenty, žáci řešili problémové otázky, hledali souvztažnosti mezi novými a již

získanými poznatky. Menší důraz byl kladen na regionální specifika. Uvedené činnosti podporovaly žákovskou aktivitu a vedly ke snadnějšímu zapamatování probírané látky.

Aktivizace žáků vstupními a průběžnými motivačními metodami byla zřetelná téměř ve všech hospitovaných hodinách, výrazně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. V hodnocení žáků převažovalo okamžité pozitivní hodnocení výkonu jednotlivců, klasifikace, převážně vyučujícími zdůvodněná, odpovídala znalostem žáků. Ne vždy si však v závěru hodin ponechali vyučující dostatečný časový prostor pro shrnutí probraného učiva a hodnocení průběhu vyučovací hodiny. Žáci pak nejsou schopni uvědomit si, zda stanovený cíl deklarovaný vyučujícím na počátku hodiny byl splněn.

Při zadávání samostatné školní práce a domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, všichni vyučující ověřovali pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla prováděna vždy bezprostředně po ukončení ústního či písemného žakovského projevu. Ve vyšších ročnících byli žáci vedeni k sebehodnocení. Při kontrole žakovské dokumentace v jazykovém vyučování bylo zjištěno, že úkoly a cvičení jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a hodnoceny, žáci jsou důsledně vedeni k uvědomělé práci s chybou.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky respektována dohodnutá pravidla jednání, ve vyučovacích hodinách byli žáci slušní a ukáznění. Komunikativní dovednosti zejména mladších žáků byly na velmi dobré úrovni. Komunikace vyučujících, především kvalita jejich vyjadřování, byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá.

Průběh vzdělávání ve společenskovědní složce je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky v přírodovědné složce vzdělávání

V průběhu inspekce bylo hospitováno v předmětech matematika, přírodověda, přírodopis, fyzika a zeměpis.

Absence odborné nebo pedagogické kvalifikace u čtyř vyučujících se nepromítla do kvality výuky.

Počet vyučovaných týdenních hodin v předmětech matematika, chemie a přírodověda odpovídá předepsanému učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu, o dvě hodiny je posílena výuka v předmětech přírodopis a fyzika. Obsah volitelného předmětu seminář a praktika ze zeměpisu funkčně rozvíjí vzdělávací obsah učiva (vyučován jednu hodinu týdně v osmém a devátém ročníku).

Výuka, s výjimkou fyziky a chemie, probíhá v běžných učebnách. Ty mají dobrou estetickou úroveň a motivační výzdobu, ve většině z nich (především na nižším stupni ZŠ) jsou uloženy a vystaveny pomůcky a studijní materiál. Vybavenost kabinetů klasickými pomůckami a didaktickou technikou je průměrná. Počítačový software pro výuku přírodovědných předmětů škola nemá. Odborná učebna pro výuku fyziky (využívá se i pro chemii) je vybavena nízkonapětovým demonstračním panelem, demonstračním stolem, skříněmi pro uložení pomůcek. Ve vedlejší místnosti se nachází kabinet fyziky a chemie s dalšími pomůckami pro výuku.

Část hodin měla charakter přímého vyučování s frontálním přístupem (především v matematice), verbální výukou a dominantní úlohou učitele. Ve druhé části hospitované výuky byly uplatňovány moderní pedagogické postupy (aktivní učení, činnostní prvky, problémové úkoly).

Struktura hodin byla promyšlená, obsah učiva a množství informací byly přiměřené věku žáků. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Dominantní byl rozhovor se žáky, velmi účinná byla práce žáků ve skupinách, převážně trojicích a čtveřicích, řešení

problémových úkolů v předtištěných pracovních listech a další metody včetně zařazení demonstračních pokusů. V některých opakovacích částech hodin dostávaly skupiny žáků různé úkoly, z nich část sloužila k upevnování nebo prověřování probraného učiva. Velkým kladem v několika hodinách bylo množství názorných pomůcek, učitelé využívali nástěnné obrazy, mapy, atlasy a různé karty. Rovněž práce s učebnicemi, atlasy a nástěnnými mapami byla kvalitní. Vyučující v převážné části hodin poskytli žákům dostatek možností k vyjádření vlastního názoru a prostoru k diskusi. Vedli žáky ke schopnosti učivo aplikovat v praxi.

Učivo bylo ve všech hodinách aktualizováno a vyučující kvalitně využívali mezipředmětové vztahy. Výrazná byla snaha po zařazování regionálních prvků a různých zajímavostí, zejména v hodinách přírodopisu, přírodovědy a zeměpisu. Značná pozornost byla věnována problematice ochrany přírody. Výklad nového učiva, při němž byly vhodně využity mezipředmětové vztahy, byl srozumitelný, výjimkou byly drobné nepřesnosti na odborné úrovni. Logický sled učiva navazoval na předcházející znalosti. Úkoly byly zařazovány s postupnou zvyšující se obtížností. Samostatná práce sloužila k upevnění učiva i k poskytnutí zpětné vazby. Zadané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a vycházely z učiva probíraného v hospitovaných hodinách. V některých fázích vyučovacích jednotek byly zaznamenány drobné organizační nedostatky, v závěrečných fázích hodin bylo dostatečně pamatováno na shrnutí učiva a provedeno zhodnocení práce žáků.

Úvodní motivace se většinou omezovala na seznámení žáků s cílem a obsahem hodiny. Vyskytla se ale i motivace pomocí referátu a samostatně zpracovaných problémových otázek. K průběžné aktivizaci žáků byly dále využívány návaznost na zkušenosti žáků, motivující slovní hodnocení, mezipředmětové vztahy. Motivačním prvkem ve většině hodin byly problémové otázky i průběžné ověřování, jak žáci učivo pochopili. Pouze v několika jednotkách proběhla klasifikace výkonu žáků při písemném ověřování znalostí.

Vyučující mají k žákům pěkný vztah, který byl zřejmý ze způsobu komunikace a odrážel se ve vzájemném chování při hodině i mimo ni. V některých hodinách však byla patrná snaha vyučujících o individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení. Ze žakovských reakcí, jejich odpovědí a pozorovaných dovedností při činnostech lze soudit, že jejich znalosti a dovednosti jsou na průměrné až velmi dobré úrovni.

Ve vyučování byla navozena pozitivní pracovní atmosféra, jejímž charakteristickým jevem byl partnerský vztah učitel - žák. Komunikace probíhala oboustranně, prostor pro diskusi byl vytvořen. Osobnost žáka byla respektována. Úroveň verbální a neverbální komunikace všech vyučujících byla na velmi dobré úrovni.

Průběh vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky ve výchovné složce vzdělávání

Hospitovány byly hodiny občanské, rodinné, výtvarné, hudební a tělesné výchovy a praktických činností. Přestože z celkového počtu vyučovaných hodin sledovaných předmětů je asi 50 % učeno vyučujícími bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti, neměla tato skutečnost negativní vliv na úroveň výuky.

Kontrolou zápisů v třídních knihách byl zjištěn soulad s osnovami. Vyučující se řídí zpracovanými tematickými plány, v nichž členění učiva odpovídá osnovám jednotlivých ročníků, je zajištěna návaznost, nedochází k obsahové duplicitě. V praktických činnostech si škola vybrala z osnov tematické celky, které může realizovat s ohledem na materiálové vybavení. Stanovené výukové cíle v hodinách sledovaných předmětů odpovídali aktuálnímu složení tříd a standardu vzdělávání.

Vstupní a průběžná motivace ve sledovaných hodinách vycházela z využití zkušeností žáků, z pozitivních interpersonálních vztahů mezi učitelem a žáky a z převážně pozitivního hodnocení žáků. Ve výuce převažovala atmosféra vzájemné důvěry a spolupráce.

Struktura navštívených hodin byla na prvním i druhém stupni pestrá. Členění hodin respektovalo individuální věkové zvláštnosti žáků i aktuální situaci ve třídě. Vyučující využívali různých forem organizace výuky, které byly přizpůsobeny obsahu učiva a výukovým cílům. Organizace výuky všech sledovaných hodin byla efektivní v prostoru i čase a umožňovala žákům úspěšnou seberealizaci. Teoretické poznání většinou vycházelo z vlastní praktické činnosti žáků. Vyučující v průběhu činností poskytovali individuální pomoc potřebným žákům. Stanovené výukové cíle byly splněny.

V občanské a rodinné výchově se vyučující v úvodní části téměř vždy podařilo navodit přátelskou atmosféru, což se pak odráželo v otevřenosti žáků při diskusích k danému tématu hodin. Bylo využíváno komunitního kruhu a aktivní činnosti samotných žáků. Při vedení diskusí byly otázky srozumitelné, jednoznačné, zaměřené na aplikaci učiva do denního života. V některých hodinách bylo využíváno domácí přípravy žáků, referátů a křížovek. Důraz byl kladen na rovnováhu mezi rozumovou a citovou složku vzdělávacího výchovného působení. V závěru hodin však nebyly vždy jasně shrnuty nové poznatky.

Ve výtvarné výchově žáci pracovali velmi aktivně. Dané téma ztvárňovali stanovenými technikami po předchozím vysvětlení pracovních postupů a upozornění na možné chyby. Při realizaci úkolu převažovala dětská fantazie, která byla korigována vlastní výtvarnou činností (pracovními postupy) a výběrem materiálů (velké množství), které byly k dispozici. Průběžně byla žákům poskytována individuální rada a pomoc. V závěru některých hodin nebylo provedeno zhodnocení činnosti žáků a výsledků jejich práce.

Struktura sledovaných hodin tělesné výchovy byla adekvátní věku žáků a odrážela obecné didaktické zásady. Na rušnou úvodní část navazovala průpravná, hlavní a závěrečná zklidňující část. V úvodních částech vyučující věnovali pozornost průpravným, koordinačním a kondičním cvičením v mnohých případech i s využitím soutěživých prvků. Gymnastická cvičení v hlavní části se vyznačovala účelným rozmístěním náradí v prostoru s respektováním bezpečnosti při cvičení. V závěru hodin učitelé vytvořili prostor pro míčové hry s následnou relaxací, uklidněním organismu žáků a zhodnocením učebních činností.

Výuka hudební výchovy byla ve sledovaných hodinách organizována s ohledem na podmínky (v běžné učebně). Kultivace žakovského hlasového projevu a rytmického cítění (intonační a hlasová cvičení, rytmizace) byla prováděna na průměrné úrovni, nižší důraz byl také kladen na rozvoj individuálních interpretačních schopností. Žáci měli dostatečný prostor zejména pro sborové vokální výstupy, ne vždy však byl respektován přirozený rozsah dětského hlasu. Metody a formy výuky zvolené vyučující odpovídaly jejím dosavadním pedagogickým zkušenostem. Žáci prokazovali odpovídající znalosti základů teorie hudby, které využívali v praktických činnostech (návěky písně).

V hodinách praktických činností na 1. stupni byla výuky promyšlená s využitím velkého množství pomůcek a životních zkušeností žáků. Žáci se zapojovali velmi aktivně, dokázali využívat doposud získaných teoretických i praktických znalostí a dovedností a osvojovali si nové postupy při ručním zpracování materiálů s využitím odpovídajícího druhu náradí a pomůcek. Výrazné bylo i zaměření na estetické ztvárnění výrobků. Vyučující průběžně poskytovali žákům radu i pomoc. V závěru většiny hodin bylo provedeno hodnocení činností a výrobků žáků. Navštívené hodiny na 2. stupni byly zaměřeny na pěstitelské práce na školním pozemku a údržbu okolí školy. Vyučujícím se ne vždy podařilo žáky plně motivovat k vlastní činnosti. Na plynulost práce měl vliv i nedostatek některého druhu náradí. V závěru hodin bylo vždy provedeno zhodnocení výkonu žáků. Jako nevhodná se jeví jednohodinová výuka

v některých třídách, neboť organizační část (výdej a úklid náradí) zabrala většinu vyučovacího času.

Ve vyučovacích hodinách bylo patrné, že pravidla vzájemného jednání jsou oboustranně známá a dodržovaná. Úroveň komunikace učitelů byla velmi dobrá. Svou činností i příkladem vedli žáky k rozvoji komunikativních dovedností. V interpersonální komunikaci se projevovala vzájemná důvěra a převážně pozitivní vztahy. Hodnocení bylo objektivní, zdůvodněné, většinou pozitivní. Pomáhalo rozvíjet sebedůvěru žáků.

Průběh vzdělávání ve výchovné složce vzdělávání je hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Vedení školy průběžně zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními evaluačními prostředky, standardizované testy škola nevyužívá. Ve spolupráci s metodickými orgány i jednotlivými učiteli pravidelně provádí analýzu výsledků písemných prací, hodnotí grafickou dokumentaci žáků, sleduje a vyhodnocuje práci jednotlivých zejména problémových žáků formou pravidelné kontroly žákovských knížek. Zjištěné skutečnosti jsou analyzovány a je o nich pořizován zápis. S takto zjištěnými výsledky vzdělávání seznamuje vedení školy pedagogickou radou a určuje další postupy a opatření směřující ke zkvalitnění výuky a zefektivnění řízení.

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných oblastech hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se zřizovací listinou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
 - rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 17518/02-21 s platností od 1. 7. 2001
 - dokumentace třídních učitelů (třídní knihy třídní výkazy, katalogové listy žáků)
 - řád školy
 - rozvrhy hodin pro jednotlivé ročníky a třídy
 - zápisy z pedagogických rad
 - kniha úrazů
2. zřizovací listina školy čj. 51/2001 písm. A a B s platností od 1. 7. 2001
3. zahajovací výkaz školy
4. výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
5. koncepční záměry školy do roku 2005
6. plán práce školy na školní rok 2002/2003
7. měsíční plány
8. minimální preventivní program
9. dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
10. hospitační záznamy vedení školy

11. provozní řád pro žáky a pracovníky
12. učební plány tříd pro daný vzdělávací cyklus
13. časově tematické plány hospitovaných předmětů
14. podkladová dokumentace inspektorů
15. grafické práce žáků

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Z osmnácti pedagogů, kteří působí ve škole, má jedenáct požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Jedna vyučující s vysokoškolským vzděláním (ing.) a doplňkovým pedagogickým studiem nesplňuje podmínky OPZ, vzhledem k přiděleným předmětům však tato skutečnost neovlivňuje v negativním slova smyslu úroveň výuky. Tři vyučující si v současné době doplňují požadovaný stupeň vzdělání studiem na příslušné vysoké škole. Skladba úvazků je vedením školy řešena optimálně vzhledem ke vzdělání a zkušenostem učitelů. Činnost poradních a metodických orgánů je funkční, kontrolní činnost je plánovitá, pravidelná, výsledky z ní jsou průběžně analyzovány, případné nedostatky ihned řešeny a jsou přijímána okamžitá opatření.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Společné komunikace i běžné učebny mají velmi dobrou estetickou úroveň, z hlediska vybavení jsou funkční, prostorové, světelné i tepelné podmínky odpovídají psychohygienickým zásadám. Pro většinu předmětů má škola k dispozici ucelené řady učebnic, výjimkou je rodinná výchova. Jediná odborná učebna pro výuku fyziky a chemie neodpovídá z hlediska vybavení potřebám (chybějící či zastaralé pomůcky). Vybavenost audiovizuální technikou a pomůckami pro ostatní sledované předměty je průměrná, vedení školy tuto situaci průběžně řeší s ohledem na své finanční možnosti.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

Všechny hospitované hodiny byly řádně promyšlené a připravené. Bezprostřední příprava učitelů vycházela z tematických plánů. Organizace hodin byla většinou efektivní, metody a formy volili vyučující vzhledem k potřebám výuky. Dle míry pedagogických zkušeností byla v hodinách využívána vstupní i průběžná motivace, od níž se odvíjela komunikace mezi učiteli a žáky i celkový průběh vyučovacích hodin. Příkladná péče je věnována žákům s vývojovými poruchami učení a prospěchově slabším, ojediněle byla zaznamenána i péče o žáky talentované. V hodnocení žáků převažovalo pozitivní verbální hodnocení vždy bezprostředně po výkonu jednotlivců či skupin, čímž byla zajištěna zpětná vazba. Výsledky vzdělávání jsou vedením školy sledovány, za klasifikační období je prováděna analýza a přijímána opatření.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová
Členové týmu	RNDr. Libor Kubica	RNDr. Libor Kubica
	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček

Další zaměstnanci ČŠI

Hana Jánošková
Ing. Alena Ledabylová

V Bruntále dne 27. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. listopadu 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Zdeňka Kočí

Zdeňka Kočí

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ MS kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 28. října 117 702 18 Ostrava 2	2002-12-13	141 488/02-11011
Zřizovatel: Obecní úřad Dvorce, Náměstí 13, 793 68 Dvorce	2002-12-13	141 787/02-11011

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány